

Bingöl Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi
Bingol University
Journal of Economics and Administrative Sciences

Cilt/Volume: 6, Sayı/Issue: 2
Yıl/Year: 2022, s. 229-255
DOI: 10.33399/biibfad.1087577
ISSN: 2651-3234/E-ISSN: 2651-3307

Bingöl/Türkiye
Makale Bilgisi /Article Info
Geliş/Received: 14.03.2022 Kabul/ Accepted: 02.09.2022

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ KÜMİ FRS'YE İLİŞKİN ALGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: ELAZIĞ İLİ ÖRNEĞİ

Examination of the Perception Levels of Accounting Professionals About FRS for SMEs: The Case of Elazığ Province

Özcan DEMİR*
Zülküf NARLIKAYA**
Meltem GÜL***

Öz

KÜMİ FRS (Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı) taslağı, bağımsız denetime tabi olmayan işletmeler için; ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sunumu sağlamak amacı ile KGG tarafından 2019 yılında yayınlanmıştır. Yeni bir standart olan KÜMİ FRS'nin muhasebe meslek mensupları tarafından uygulanacağı düşünüldüğünde, meslek mensuplarının bu standarda ilişkin algılarının incelenmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, muhasebe meslek mensuplarının Küçük ve Mikro İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (KÜMİ FRS) ilişkin algılarının demografik özelliklere göre farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymaktır. Çalışma evreni, Elazığ ilinde bağımsız olarak faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarıdır. Örneklemi ise, evreni temsil eden rastgele seçilmiş

* Doç Dr., Fırat Üniversitesi İ.İ.B.F, İşletme Bölümü, odemir@firat.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9382-6781>

** Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Teknoloji ve Bilgi Yönetimi ABD, z.nrlky@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2473-5509>

*** Dr. Öğr., Gör., Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Programı, m.gul@firat.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8085-0704>

168 muhasebe meslek mensubu oluşturmaktadır. Anket yöntemi ile elde edilen veriler, SPSS-22 programıyla analiz edilmiştir. Çalışmada kullanılan başlıca analizler; betimleyici istatistikler, geçerlilik ve güvenilirlik analizleri, bağımsız t-testi ve tek yönlü (Anova) varyans analizi şeklindedir. Çalışmada, cinsiyete, yaşa, eğitim düzeyine ve KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesine göre KÜMİ FRS ve boyutlarının farklılaştığı tespit edilmiştir. Buna karşın mesleki tecrübe ile KÜMİ FRS ve boyutları arasında bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: KÜMİ FRS, küçük ve mikro işletme, muhasebe meslek mensupları, Elazığ

JEL Kodları: M48

Abstract

The draft FRS for SMEs (Financial Reporting Standard for Small and Micro Enterprises) was published in 2019 by the Public Oversight, Accounting and Auditing Standards Institution of Turkey to provide relevant and comparable information for businesses that are not subject to independent audits. Considering that FRS for SMEs, a new standard, will be implemented by professional accountants, it is important to examine the perceptions of professionals regarding this standard. In this context, the aim of the study is to reveal whether the perceptions of professional accountants regarding the Financial Reporting Standard for Small and Micro Enterprises (FRS for SMEs) differ according to demographic characteristics. The population of the study is professional accountants who operate independently in the province of Elazığ. The sample, consists of 168 randomly selected accounting professionals representing the universe. The data obtained by the survey method were analyzed with the SPSS-22 program. The main statistical analyses used are descriptive statistics, validity and reliability analysis, independent t-test and one-way Anova. In the study, it has been determined that FRS for SMEs and its dimensions differ according to gender, age, education level and knowledge level about FRS for SMEs applications. On the other hand, it was concluded that there is no difference between professional experience and FRS for SMEs and its dimensions.

Keywords: FRS for SMEs, small and micro enterprise, accounting professions, Elazığ

JEL Codes: M48

1. Giriş

Küreselleşme ile birlikte ülkeler arasındaki ekonomik hareketliğin artması ortak bir muhasebe dilinin oluşturarak güvenilir ve hızlı bilgi sağlama ihtiyacını gündeme getirmiş ve buna bağlı olarak standartlaşma çalışmaları da hız kazanmıştır. Bu doğrultuda, 1973 yılında IASC kurulmuş ve 1975 yılında ilk muhasebe standartlarını yayınlamaya başlamıştır. Bu standartlar günümüzde pek çok değişim ve gelişme geçirerek 166 ülkede uygulanan standartlar haline gelmiştir. Dünya genelinde görülen bu gelişmelere ülkemizde katılmıştır. Ülkemizde, ihtiyaca ve gerçeğe uygun, karşılaştırılabilir finansal bilgi sağlanması için ilk olarak uluslararası muhasebe standartlarıyla uyumlu olan TMS/FRS tam seti yayınlamıştır. 1 Ocak 2018 tarihinde bağımsız denetime tabi olan ancak Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar dışında kalan büyük ve orta boy işletmeler için BOBİ FRS uygulanmaya konulmuştur. Daha sonra, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından küçük ve mikro işletmeler için uluslararası standartlara uygun, uygulanması kolay ve maliyeti düşük bir şekilde finansal tablo düzenlemesine imkan vermek amacıyla 2019 yılında Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları (KÜMİ FRS) yayınlanmıştır. Ayrıca KÜMİ FRS taslağının Ocak 2021 yılı ve sonrasındaki hesap dönemlerinden itibaren uygulanması planlanmaktadır (Kurban, 2021: 1).

Bu çalışmanın amacı, muhasebe meslek mensuplarının Küçük ve Mikro İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (KÜMİ FRS) ilişkin algılarının demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmektir. Çalışmada ilk olarak KÜMİ FRS taslağına ilişkin kavramsal çerçeve incelenmiştir. Daha sonra yazında muhasebe meslek mensuplarının ve akademisyenlerin KÜMİ FRS algılarına ilişkin benzer çalışmalara yer verilmiştir. Çalışmanın uygulanma kısmında ise, anket çalışmasıyla elde edilen veriler analiz edilerek değerlendirilmiştir.

2. Küçük ve Mikro İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (KÜMİ FRS)'na İlişkin Kavramsal Çerçeve

KÜMİ FRS taslağı, küçük ve mikro işletmeler için uluslararası standartlara uygun, uygulanması kolay ve maliyeti düşük bir şekilde finansal tablo düzenlemesine imkan vermek amacıyla 12 Temmuz 2019 tarihinde yayınlamıştır. 1 Ocak 2021 hesap döneminde itibaren yürürlüğe konulması planlanan bu standart başta İngiltere olmak üzere önceki yıllarda başka ülkelerde ve ülkemizde uygulanan standartlar örnek alınarak hazırlanmıştır (Bozkurt Yazar, 2021: 749).

KÜMİ FRS taslağının yürürlüğe girmesi ile birlikte sağlayacağı faydalar şu şekilde özetlenebilir (Ergi ve Güleç, 2019: 271-272):

❖ Ülkemizde faaliyet gösteren birçok küçük ve mikro işletme için ihtiyaca uygun bilgi sunumu ile karşılaştırılabilirlik ilkeleriyle buluşturulup finansal raporlamanın tabana yayılması planlamaktadır.

❖ KÜMİ FRS ile yatırımcılar ve borç verenler ihtiyaca ve gerçeğe uygun karşılaştırılabilir finansal bilgileri sunabilme imkanına kavuşacaktır. Böylece küçük ve mikro ölçekli işletmeler daha düşük maliyetli kredi ve fonlara ulaşabilmedeki zorlukları büyük oranda azaltabilecektir.

❖ KÜMİ FRS ile birlikte küçük ve mikro işletmeler “vergi temelli” muhasebe anlayışından “bilgi temelli” muhasebe anlayışını benimseyecekleri için bu işletmelerin alacakları kararlar, işletmenin kaynak dağılımı etkinliğini üst seviyeye çıkarabilecektir.

❖ Gerçeğe ve ihtiyaca göre bilgi sunan mali tablolar ile birlikte, yöneticiler işletmenin mevcut durumunu doğru değerlendirerek tutarlı kararlar alabilecektir. Böylece buna bağlı olarak işletmelerin kurumsal yapılarının gelişim süreci de olumlu etkilenecektir.

KÜMİ FRS'e ilişkin temel özellikleri şu şekilde sıralamak mümkündür (KGK, 2019).

- ❖ 22 bölüm ve 105 sayfadan oluşmaktadır.
- ❖ Avrupa Birliği Yönergelerinde yer alan “önce küçükleri düşün” anlayışı benimsenerek ve işletmeler için maliyeti daha az olacak biçimde oluşturulmuştur.
- ❖ Genel anlamda “maliyet temelli” bir anlayış benimsenmiştir.
- ❖ Mali tablolar formatları ve terimler sözlüğü bulunmaktadır.

❖ Uluslararası muhasebe ve finansal raporlama uygulamalarıyla uyumlu olacak biçimde oluşturulmuştur.

Tablo 1’de KÜMİ FRS’ye ilişkin bölümler verilmiştir.

Tablo 1: KÜMİ FRS’de Bulunan Bölümler

Bölümler	
Bölüm 1 Kavramlar ve Genel İlkeler	Bölüm 2 Finansal Tabloların Sunumu
Bölüm 3 Finansal Durum Tablosu	Bölüm 4 Kar veya Zarar Tablosu
Bölüm 5 Muhasebe Politikaları, Tahminler ve Hatalar	Bölüm 6 Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar
Bölüm 7 Hasılat	Bölüm 8 Stoklar
Bölüm 9 Tarımsal Faaliyetler	Bölüm 10 Finansal Araçlar ve Özkaynaklar
Bölüm 11 Maddi Duran Varlıklar	Bölüm 12 Maddi Olmayan Duran Varlıklar
Bölüm 13 Kiralamalar	Bölüm 14 Devlet Teşvikleri
Bölüm 15 Borçlanma Maliyetleri	Bölüm 16 Varlıklarda Değer Düşüklüğü
Bölüm 17 Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar	Bölüm 18 Yabancı Para Çevrim İşlemleri
Bölüm 19 İşletme Birleşmeleri	Bölüm 20 Gelir Üzerinden Alınan Vergiler
Bölüm 21 Dipnotlar	Bölüm 22 Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardına Geçiş

Kaynak: K GK (2019).

Yukarıda verilen tabloda da görüldüğü üzere, KÜMİ FRS taslağında küçük ve mikro işletmelerin ihtiyaçlarına dönük finansal tablo hazırlanmasına imkan verecek şekilde yirmi iki bölüm bulunmaktadır. Bu taslak diğer standartlara nazaran daha yalın ve basit bir şekilde hazırlanmıştır. Ayrıca KÜMİ FRS taslağı, konsolidasyon ve ertelenmiş vergi gibi uygulayacak işletmeler için gereksiz ayrıntılara girmeden hazırlanmış ve içeriği sadece dipnotlar, kar zarar tablosu ve finansal durum tablosu ile sınırlandırılmıştır (Öztürk vd., 2019: 416).

Genel olarak bir değerlendirme yapıldığında KÜMİ FRS taslağı, kolay, ucuz, yalın ve anlaşılır bir raporlama ilkesini benimsemesi ve kaydetme ile ölçme bakımından olanak tanıyan uygulamalar barındırması nedeniyle küçük ve mikro işletmelerin bu standarda geçiş aşamasında önemli katkılarının olacağı düşünülmektedir. Bunun yanı sıra KÜMİ FRS’nin, işletmelerin rekabet edebilir bir konumda

olması ve düşük maliyetli finansman kaynaklarına erişimde önemli katkıları olan sabit bir muhasebe dilinin oluşturulmasında önemli bir etken olacağı da belirtilmektedir (Öztürk vd., 2019: 429).

3. Literatür

Yazında muhasebe meslek mensuplarının ve akademisyenlerin KÜMİ FRS algı düzeylerine ilişkin ve diğer benzer çalışmalar şu şekildedir:

Kadooğlu Aydın (2020) tarafından yapılan çalışmada, Şanlıurfa ilinde bulunan meslek mensuplarının KÜMİ FRS algıları incelenmiştir. Çalışma, anket tekniği ile 89 kişi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS'ye ilişkin olarak bilgi düzeylerin düşük olmasına karşın gerekli eğitim ve finansal bilgiye de ihtiyaç duymadıkları vurgulanmıştır.

Gücenme Gençoğlu (2020) çalışmasında, KÜMİ FRS taslağını, BOBİ FRS ve ülkedeki vergi uygulamalarıyla karşılaştırmıştır. Çalışmada, temel kavramlar, finansal tablolar, hasılatın raporlanması, stoklar ve satışların maliyetinin raporlanması, finansal varlık ve yükümlülüklerin raporlanması, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların raporlanması, devlet teşvikleri ve yabancı para çevirim işlemleri konularında standartlar arası karşılaştırma yapılmıştır.

Bozkurt Yazar (2021) tarafından yapılan çalışmada, KÜMİ FRS taslağına yönelik akademisyenlerin görüş ve önerileri araştırılmıştır. Çalışma anket yöntemiyle 138 akademisyenin katılımıyla yapılmıştır. Çalışma sonucunda, KÜMİ FRS ilişkin değerlendirmelerde KÜMİ FRS görüş ve önerileri ile KGK ve KÜMİ FRS bilgi düzeyinin etkili olduğu belirtilmiştir.

Kaya ve Utku (2021) çalışmalarında, KÜMİ FRS kapsamında stoklara ilişkin hükümleri inceleyip, Türkiye'deki mevcut standart uygulamalarıyla karşılaştırmışlardır. TMS/TFRS ve BOBİ FRS'ye göre KÜMİ FRS'nin stoklarla ilgili bölümde daha az detaya yer verildiği sonucuna ulaşmışlardır. Yazarlara göre bu sayede stoklara ilişkin hükümler daha anlaşılabilir ve daha kolay uygulanabilir hale gelmiştir.

Ayar ve Fowzi (2021) çalışmalarında, küçük ve mikro işletmeler için finansal raporlama standardını büyük ve orta boy işletmeler için finansal raporlama standardı ile karşılaştırmışlardır. Sonuçta KÜMİ FRS'nin BOBİ FRS ile önemli ölçüde uyumlu olduğu ve Türkiye'deki finansal raporlama çerçevelerinin bu şekilde birbiriyle uyumlu olarak uluslararası normlara da uygun hale getirilmesi yönünde önemli bir adım olduğunu ifade etmişlerdir.

4. Metodoloji

Bu çalışmaya ilişkin etik kurul izni Fırat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 10.02.2022 tarihli ve 03 toplantılı 9 sayılı Etik Kurul Onayı ile alınmıştır.

4.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, muhasebe meslek mensuplarının Küçük ve Mikro İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (KÜMİ FRS) ilişkin algılarının demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığının tespitidir. Yeni bir standart olan KÜMİ FRS'nin muhasebe meslek mensupları tarafından uygulanacağı düşünüldüğünde, bu çalışma meslek mensuplarının bu standartta ilişkin algılarını incelenmesi açısından önemlidir. Ayrıca hem yazında muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algı düzeylerini araştıran çalışmaların yetersiz olması hem de Elazığ ilinde yapılacak ilk çalışma olması bakımından bu çalışma yazında yer alan çalışmalardan ayrılmaktadır ve çalışmanın özgünlüğünü ortaya koyacağı düşünülmektedir.

4.2. Araştırmanın Kısıtları

Çalışmanın en önemli kısıtı olarak verilerin yalnızca bağımsız olarak faaliyette bulunan muhasebe meslek mensuplarından sağlanmış olması söylenebilir. Ayrıca veriler; ülke genelinde değil, Elazığ ilinde faaliyette bulunan muhasebe meslek mensuplarından toplanmıştır. Bu nedenle örneklemin sınırlı olması, çalışmanın genelleştirilmesini kısıtlamaktadır. Bu çalışmanın sonuçları ise, araştırmanın uygulandığı dönem olan 11 Şubat 2022- 08 Mart 2022 tarihleri ile sınırlıdır.

4.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırma evreni; 2021-2022 yılı içerisinde Elazığ ilinde faaliyette bulunan muhasebe meslek mensupları olarak tespit edilmiştir. Elazığ Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası verilerine göre odaya kayıtlı bağımsız olarak faaliyette bulunan 193 meslek mensubu olduğu belirlenmiştir. Çalışma, bu evren üzerinde yapılmıştır. Çalışmanın amaçlarına en uygun örneklem hacminin tespiti için; n, örneklem hacmi; N, evren hacmi; t, güvenilirlik düzeyine ait tablo değeri, p ve q sırasıyla ilgilenilen olayın görülme ve görülme olasılıkları ve d, duyarlılık düzeyi olmak üzere Cochran Formülü'nden yararlanılmıştır (Hayran, 2012: 72):

Örneklem Hacmi

$$n = N.(t2.p.q) / (d2.(N-1) + (t2.p.q))$$

Evren büyüklüğü (N) 193 olarak alındığında, Cochran Formülü olarak da bilinen yukarıdaki formüle göre örneklem büyüklüğü en az (n) 129 olmalıdır. Bu büyüklükteki bir örneklem büyüklüğünün %95 güven düzeyinde evreni temsil gücünün olacağı söylenebilir. Çalışma, 168 muhasebe meslek mensubunun katılımıyla yapılmıştır.

4.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmada, veri toplamada maliyet, yapılabirlik ve zaman gibi engelleri aşmak için birincil veri toplama yöntemlerinden olan anket yöntemi kullanılmıştır. Anket soruları hazırlanırken Ergi ve Güleç (2019), Kadooğlu Aydın (2020) ve Bozkurt Yazar (2021) çalışmalarından yararlanılmıştır. Anketteki soruların açık ve anlaşılır olmasına, araştırmanın amacına uygunluğuna özen gösterilmiş ve uzman görüşleri alınarak gerekli görülen düzenlemeler yapılmıştır. Anket formu, toplam 35 soru ve iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, araştırmaya katılanların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 5 soru, ikinci bölümde katılımcıların KÜMİ FRS algısına yönelik 5'li likert ile derecelendirilmiş 30 ifaden oluşan ölçek bulunmaktadır. Ölçek, bilgiyi düzeyi, düzenlemeler ve önem olmak üzere 3 boyutu kapsamaktadır. Ölçeğin bilgi düzeyi boyutunu oluşturan ifadeler s1, s2, s3, s4, s5, s6; düzenleme boyutunu oluşturan ifadeler s7, s8, s9, s10, s11, s12, s13, s14; önem boyutunu oluşturan

ifadeler ise; s15, s16, s17, s18, s19, s20, s21, s22, s23, s24, s25, s26 s27, s28, s29, s30 olarak tespit edilmiştir. KÜMİ FRS algısına yönelik ifadelerin güvenilirliğinin değerlendirmesinde ölçüt alınan Cronbach's Alfa değeri 0.794'tür (Kılıç, 2016: 48).

Ölçek ortalama puanlarının değerlendirilmesinde aritmetik ortalamalar dikkate alınmıştır. Değerlendirilmede dikkate alınan ölçüt aralıkları aşağıda verilmiştir (Tekin, 2017; Çelik Baykoca ve Sezgin, 2021: 513):

Tablo 2: Ölçek Puan Aralıkları

Puan Aralıkları	Ölçeğe Gelen Karşılık
1,00 ≤ ort. ≤ 1,80	Kesinlikle katılmıyorum
1,80 ≤ ort. ≤ 2,60	Katılmıyorum
2,60 ≤ ort. ≤ 3,40	Kararsızım
3,40 ≤ ort. ≤ 4,20	Katılıyorum
4,20 ≤ ort. ≤ 5,00	Kesinlikle katılıyorum

Çalışmada, KÜMİ FRS algısına ölçeğine ilişkin normallik analizi yapılmıştır. Analiz bulguları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Normallik Analizi

Ölçek	N	Skewness	Kurtosis
KÜMİ FRS Genel	168	-0,887	0,756
Bilgi Düzeyi	168	0,826	0,383
Düzenleme	168	0,779	0,729
Önem	168	-0,772	0,229

Tablo 3'te verilen bulgulara göre Skewness (S) ve Kurtosis (K) değerleri şu şekildedir; KÜMİ FRS'ye yönelik algı (S= -0,887; K=-0,756), bilgi düzeyi (S= 0,826; K= 0,383), düzenleme (S= 0,779; K= 0,729), önem (S= -0,772; K= 0,229). Bu değerlerin -2 ve +2 aralığında olması nedeniyle çalışma kapsamındaki ölçek ve alt boyutları için basıklık ve çarpıklık değerlerinin söz konusu normal dağılım aralığında olduğu tespit edilmiştir (George ve Mallery, 2010; Demir ve Kaya, 2021: 119). Verilerin normal bir dağılım göstermesi sonucunda çalışmada parametrik testler kullanılmıştır.

Çalışmada veriler SPSS-22 programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizi için; tanımlayıcı istatistikler, geçerlilik ve güvenilirlik analizi, Bağımsız örneklem t-Testi ve Tek yönlü (One way) varyans analizi yöntemleri tercih edilmiştir.

4.5. Araştırmanın Hipotezleri

Çalışmanın amacı doğrultusunda oluşturulan hipotezler şu şekildedir:

H₁: Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarıyla cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

H₂: Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarıyla yaş arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

H₃: Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarıyla eğitim düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

H₄: Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarıyla mesleki tecrübe arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

H₅: Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarıyla KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

4.6. Geçerlilik ve Güvenirlik Analizi

Aşağıda Tablo 4'te KÜMİ FRS ölçeğine ilişkin faktör analizine yer verilmiştir. Tablo 4'te KÜMİ FRS ölçeğine yönelik olarak yapılan faktör analizi bulgularına göre; KMO değeri 0,821 olarak gerçekleşmiştir. Bu veri ölçeğe faktör analizi yapabilmek adına örneklem büyüklüğünün yeterli sayıda olduğunu göstermektedir. Faktör yükleri 0,415 ile 0,895 arasında değişkenlik göstermektedir. Toplam varyans ise, 59,789 olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak, KÜMİ FRS ölçeğine yönelik yapılan faktör analizi bulguları, söz konusu ölçeğin faktör yapısını ve geçerliliğini desteklemektedir (Büyüköztürk, 2012: 169).

Muhasebe Meslek Mensuplarının KÜMİ FRS'ye İlişkin Algı Düzeylerinin
İncelenmesi: Elazığ İli Örneği

Tablo 4: Faktör Analizi

Faktör	Maddeler	Faktör Yükleri			Açıklanan Varyans
		1	2	3	
Bilgi Düzeyi	s1	0,800			35,465
	s2	0,832			
	s3	0,826			
	s4	0,811			
	s5	0,797			
	s6	0,730			
Düzenleme	s7		0,464		14,231
	s8		0,453		
	s9		0,415		
	s10		0,728		
	s11		0,784		
	s12		0,825		
	s13		0,810		
	s14		0,767		
Önem	s15			0,698	10,093
	s16			0,819	
	s17			0,895	
	s18			0,814	
	s19			0,611	
	s20			0,431	
	s21			0,602	
	s22			0,611	
	s23			0,819	
	s24			0,821	
	s25			0,762	
	s26			0,799	
	s27			0,699	
	s28			0,818	
	s29			0,893	
	s30			0,807	

KMO: 0.821

Bartlett K. T.:

Ki-kare: 1821.328; **df:** 77; **Önem:** 0.000

Toplam Açıklanan Varyans: 59,789

Çalışmada, ölçek ve alt boyutlarının güvenilirliğinin değerlendirilmesinde Cronbach's Alpha Güvenirlik Katsayısı dikkate alınmıştır. Cronbach's Alpha Güvenirlik Katsayısını değerlendirilmesinde baz alınan ölçüt aralıkları aşağıda yer almaktadır (Kılıç, 2016: 48; Düşükcan vd., 2019: 437):

$0,00 \leq \alpha \leq 0,40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0,41 \leq \alpha \leq 0,60$ ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

$0,61 \leq \alpha \leq 0,80$ ise ölçek orta güvenilirliktedir.

$0,81 \leq \alpha \leq 1,00$ ise ölçek yüksek güvenilirliktedir.

Tablo 5: Güvenirlik Analiz

Ölçek	Cronbach's Alpha	Güvenirlik Seviyesi
KÜMİ FRS Genel	0,917	Güvenilir
Bilgi Düzeyi	0,906	Güvenilir
Düzenleme	0,826	Güvenilir
Önem	0,912	Güvenilir

Tablo 5'te ölçek ve alt boyutlarına ilişkin Cronbach's Alpha Güvenirlik Katsayısı değerleri verilmiştir. Tablo 5 incelendiğinde ölçek ve alt boyutlarının yüksek güvenirlikte olduğu görülmektedir.

4.7. Bulgular

4.7.1. Demografik Bulgular

Tablo 6'da katılımcılara ait demografik bulgular verilmiştir. Tablo 6'da görüldüğü üzere, muhasebe meslek mensuplarının, % 69'unu erkekler, % 31'ini ise kadınlar oluşturmuştur. Muhasebe meslek mensuplarının % 69,7'sinin genç ve orta yaş gurubundaki kişilerden oluştuğu görülmüştür. Muhasebe meslek mensuplarının eğitim düzeyleri incelediğinde ağırlıklı olarak % 61,9 ile lisans mezunları yer almaktadır. Muhasebe meslek mensuplarının, yaklaşık % 20,2'sinin 0-5 yıl arası, % 17,9'unun 6-10 yıl arası, % 8,9'unun 11-15 yıl arası, % 13,7'sinin 16-20 yıl arası, % 18,5'inin 21-25 yıl arası ve % 20,8'inin 26 ve üstü mesleki tecrübeye sahip olduğu, yaklaşık % 28'inin KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi sahibi olmadığı, % 33,3'ünün az düzeyde bilgi sahibi olduğu, % 32,1'inin orta düzeyde ve % 6,5 gibi küçük bir kesimini ise iyi düzeyde bilgi sahibi olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar, katılımcıların çoğunlukla genç ve orta yaş arasındaki kişilerden oluştuğunu ve lisans eğitimi sonrasında da eğitimlerine devam etmiş eğitim seviyesi ve mesleki tecrübeleri yüksek kişiler olduğunu göstermektedir.

Tablo 6: Demografik Bulgular

KATILIMCI PROFİLİ		
Cinsiyet	F	%
Erkek	116	69,0
Kadın	52	31,0
Yaş	F	%
25 ve altı	24	14,3
26-35	93	55,4
36-45	35	20,8
46 ve üstü	16	9,5
Eğitim Düzeyi	F	%
Önlisans	41	24,4
Lisans	104	61,9
Lisansüstü	23	13,7
Mesleki Tecrübe	F	%
0-5	34	20,2
6-10	30	17,9
11-15	15	8,9
16-20	23	13,7
21-25	31	18,5
26 ve üstü	35	20,8
KÜMİ FRS Uygulamaları Hakkındaki Bilgi Seviyesi	F	%
Hiç	47	28,0
Az	56	33,3
Orta	54	32,1
İyi	11	6,5

4.7.2. Ölçek Puanları

Muhasebe meslek mensuplarının değerlendirmesi ile KÜMİ FRS ölçeği toplam ve alt boyut puan ortalamaları aşağıda Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Muhasebe Meslek Mensuplarının Değerlendirmesi İle KÜMİ FRS Ölçeği Toplam ve Alt Boyut Puan Ortalamaları

Ölçek Alt Boyutları	Ort	ss.
Bilgi Düzeyi	2,45	0,92
Düzenleme	3,64	0,73
Önem	3,68	0,75
Toplam KÜMİ FRS Genel	3,42	0,61

Muhasebe meslek mensuplarının değerlendirmesiyle KÜMİ FRS ölçeği toplam puan ortalaması $3,42 \pm 0,61$ dir. Alt boyutlara yönelik puan ortalamaları ise, bilgi düzeyi boyutunda $2,45 \pm 0,92$, düzenleme boyutunda $3,64 \pm 0,73$ ve önem boyutunda $3,68 \pm 0,75$ olduğu tespit

edilmiştir. Bu sonuçlar, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarının iyi ve orta düzeyde olduğunu göstermektedir.

4.7.3. KÜMİ FRS Ölçeğine Ait Bulgular

Muhasebe meslek mensuplarının cinsiyet değişkenine göre KÜMİ FRS ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespiti için yapılan Bağımsız örneklem t-Testi sonuçları alt boyutları ile Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8’de yer alan analiz bulgularına göre, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli, bilgi düzeyi ve düzenleme puanları arasında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$). Buna karşın önem puanı arasında bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının cinsiyetleri açısından farklılık gösterdiğini belirten H1 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 8: Muhasebe Meslek Mensuplarının KÜMİ FRS ve Alt Boyut Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort.	ss.	t	p
KÜMİ FRS Genel	Kadın	52	3,63	0,51	2,975	0,003
	Erkek	116	3,33	0,63		
Bilgi Düzeyi	Kadın	52	2,83	0,96	3,735	0,000
	Erkek	116	2,57	0,86		
Düzenleme	Kadın	52	3,87	0,63	2,665	0,008
	Erkek	116	3,54	0,75		
Önem	Kadın	52	3,81	0,66	1,506	0,134
	Erkek	116	3,62	0,79		

$p < 0,05$ = Kabul; $p > 0,05$ = Red

Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneline yönelik görüşlerinin, kadınların (ort:3,63; ss:0,51) erkeklerden (ort:3,33; ss:0,63) yüksek olduğu, kadınların bilgi düzeylerine yönelik görüşleri (ort:2,83; ss:0,96) erkeklerden (ort:2,57; ss:0,86) yüksek olduğu ve kadınların düzenlemeye ilişkin görüşleri (ort:3,87; ss:0,63) erkeklerden (ort:3,54; ss:0,75) yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuç neticesinde, kadın muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarının erkek muhasebe meslek mensuplarına göre daha fazla olduğu söylenebilir.

Muhasebe meslek mensuplarının yaş değişkenine göre KÜMİ FRS ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespiti için yapılan Tek yönlü (One way) analiz sonuçları alt boyutları ile Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9'da yer alan analiz bulgularına göre, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli ve düzenleme puanları arasında yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$). Buna karşın bilgi düzeyi ve önem puanları arasında bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının yaşları açısından farklılık gösterdiğini belirten H2 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 9: Muhasebe Meslek Mensuplarının KÜMİ FRS ve Alt Boyut Puanlarının Yaşa Göre Dağılımı

Boyutlar	Yaş	N	Ort.	ss.	F	p
KÜMİ FRS Genel	25 ve altı	24	3,19	0,77	3,877	0,010
	26-35	93	3,47	0,56		
	36-45	35	3,61	0,49		
	46 ve üstü	16	3,12	0,71		
Bilgi Düzeyi	25 ve altı	24	2,32	1,08	0,560	0,642
	26-35	93	2,48	0,92		
	36-45	35	2,53	0,80		
	46 ve üstü	16	2,23	0,96		
Düzenleme	25 ve altı	24	3,40	0,93	4,728	0,003
	26-35	93	3,70	0,66		
	36-45	35	3,88	0,62		
	46 ve üstü	16	3,18	0,78		
Önem	25 ve altı	24	3,41	0,84	2,581	0,055
	26-35	93	3,72	0,71		
	36-45	35	3,88	0,70		
	46 ve üstü	16	3,42	0,87		

$p < 0,05 =$ Kabul; $p > 0,05 =$ Red

Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneline yönelik görüşlerinin, 36-45 yaş arasında olan muhasebe meslek mensuplarının (ort:3,61; ss:0,49), diğer yaş gruplarında yer alan muhasebe meslek mensuplarından yüksek olduğu ve düzenlemeye yönelik görüşlerinin, 36-45 yaş arasında olan muhasebe meslek mensuplarının (ort:3,88; ss:0,62), diğer yaş gruplarında yer alan muhasebe meslek mensuplarından yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuç neticesinde 36-45 yaş arasında olan muhasebe meslek

mensuplarının KÜMİ FRS algılarının diğer yaş gruplarında yer alan muhasebe meslek mensuplarına göre daha fazla olduğu söylenebilir.

Muhasebe meslek mensuplarının eğitim düzeyi değişkenine göre KÜMİ FRS ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespiti için yapılan Tek yönlü (One way) analiz sonuçları alt boyutları ile Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10: Muhasebe Meslek Mensuplarının KÜMİ FRS ve Alt Boyut Puanlarının Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Boyutlar	Eğitim Düzeyi	N	Ort.	ss.	F	p
KÜMİ FRS Genel	Önlisans	41	3,28	0,61	3,648	0,028
	Lisans	104	3,42	0,63		
	Lisansüstü	23	3,71	0,41		
Bilgi Düzeyi	Önlisans	41	2,52	0,94	1,013	0,365
	Lisans	104	2,37	0,93		
	Lisansüstü	23	2,65	0,85		
Düzenleme	Önlisans	41	3,46	0,70	3,117	0,047
	Lisans	104	3,65	0,76		
	Lisansüstü	23	3,94	0,53		
Önem	Önlisans	41	3,47	0,82	3,480	0,033
	Lisans	104	3,70	,76		
	Lisansüstü	23	3,98	,52		

p<0,05= Kabul; p>0,05= Red

Tablo 10’da yer alan analiz bulgularına göre, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli, düzenleme ve önem puanları arasında eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<0,05). Buna karşın bilgi düzeyi puanı arasında bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının eğitim düzeyi açısından farklılık gösterdiğini belirten H3 hipotezi kabul edilmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneline yönelik görüşlerinin, lisansüstü eğitim düzeyine sahip olan muhasebe meslek mensuplarının (ort:3,71; ss:0,41), diğer eğitim düzeylerinde yer alan muhasebe meslek mensuplarından yüksek olduğu, düzenlemeye yönelik görüşlerinin, lisansüstü eğitim düzeyine sahip olan muhasebe meslek mensuplarının (ort:3,94; ss:0,53), diğer eğitim düzeylerinde yer alan muhasebe meslek mensuplarından yüksek olduğu ve öneme yönelik görüşlerinin, lisansüstü eğitim düzeyine sahip olan muhasebe meslek mensuplarının (ort:3,98; ss:0,52), diğer eğitim düzeylerinde yer

alan muhasebe meslek mensuplarından yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuç neticesinde lisansüstü eğitim düzeyine sahip olan muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarının diğer eğitim düzeylerinde yer alan muhasebe meslek mensuplarına göre daha fazla olduğu söylenebilir.

Muhasebe meslek mensuplarının mesleki tecrübe değişkenine göre KÜMİ FRS ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespiti için yapılan Tek yönlü (One way) analiz sonuçları alt boyutları ile Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11: Muhasebe Meslek Mensuplarının KÜMİ FRS ve Alt Boyut Puanlarının Mesleki Tecrübeye Göre Dağılımı

Boyutlar	Mesleki Tecrübe	N	Ort.	ss.	F	p
KÜMİ FRS Genel	0-5	34	3,27	0,73	0,791	0,557
	6-10	30	3,46	0,69		
	11-15	15	3,54	0,63		
	16-20	23	3,57	0,45		
	21-25	31	3,41	0,56		
	26 ve üstü	35	3,42	0,54		
Bilgi Düzeyi	0-5	34	2,43	0,97	0,765	0,577
	6-10	30	2,68	0,91		
	11-15	15	2,35	0,75		
	16-20	23	2,20	0,86		
	21-25	31	2,51	0,97		
	26 ve üstü	35	2,42	0,97		
Düzenleme	0-5	34	3,52	0,83	1,191	0,316
	6-10	30	3,70	0,80		
	11-15	15	3,86	0,69		
	16-20	23	3,88	0,54		
	21-25	31	3,54	0,71		
	26 ve üstü	35	3,56	0,69		
Önem	0-5	34	3,46	0,87	1,187	0,318
	6-10	30	3,63	0,81		
	11-15	15	3,82	0,72		
	16-20	23	3,92	0,51		
	21-25	31	3,68	0,74		
	26 ve üstü	35	3,72	0,73		

p<0,05= Kabul; p>0,05= Red

Tablo 11'de yer alan analiz bulgularına göre, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli, bilgi düzeyi, düzenleme ve önem puanları arasında mesleki tecrübeye göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir (p>0,05). Bu sonuç

doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının mesleki tecrübeleri açısından farklılık gösterdiğini belirten H4 hipotezi red edilmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesi değişkenine göre KÜMİ FRS ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespiti için yapılan Tek yönlü (One way) analiz sonuçları alt boyutları ile Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12: Muhasebe Meslek Mensuplarının KÜMİ FRS ve Alt Boyut Puanlarının KÜMİ FRS Uygulamaları Hakkındaki Bilgi Seviyesine Göre Dağılımı

Boyutlar	KÜMİ FRS Uygulamaları Hakkındaki Bilgi Seviyesi	N	Ort.	ss.	F	p
KÜMİ FRS Genel	Hiç	47	3,31	0,63	4,789	0,003
	Az	56	3,44	0,46		
	Orta	54	3,21	0,66		
	İyi	11	3,64	0,68		
Bilgi Düzeyi	Hiç	47	2,56	1,04	1,114	0,345
	Az	56	2,53	0,96		
	Orta	54	2,33	0,82		
	İyi	11	2,12	0,62		
Düzenleme	Hiç	47	3,69	0,72	6,057	0,001
	Az	56	3,67	0,59		
	Orta	54	3,33	0,74		
	İyi	11	3,90	0,89		
Önem	Hiç	47	3,60	0,77	3,726	0,013
	Az	56	3,82	0,56		
	Orta	54	3,47	0,85		
	İyi	11	3,92	0,81		

$p < 0,05$ = Kabul; $p > 0,05$ = Red

Tablo 12’de yer alan analiz bulgularına göre, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli, düzenleme ve önem puanları arasında KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$). Buna karşın bilgi düzeyi puanı arasında bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesi açısından farklılık gösterdiğini belirten H5 hipotezi kabul edilmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneline yönelik görüşlerinin, KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesi iyi olan muhasebe meslek mensuplarının (ort:3,64; ss:0,68), diğer bilgi düzeylerinde yer alan muhasebe meslek mensuplarından yüksek olduğu, düzenlemeye yönelik görüşlerinin KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesi iyi olan muhasebe meslek mensuplarının (ort:3,90; ss:0,89), diğer bilgi düzeylerinde yer alan muhasebe meslek mensuplarından yüksek olduğu ve öneme yönelik görüşlerinin KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesi iyi olan muhasebe meslek mensuplarının (ort:3,92; ss:0,81), diğer bilgi düzeylerinde yer alan muhasebe meslek mensuplarından yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuç neticesinde KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesi iyi olan muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarının diğer bilgi düzeylerinde yer alan muhasebe meslek mensuplarına göre daha fazla olduğu söylenebilir.

5. Sonuç

Bu çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının Küçük ve Mikro İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına (KÜMİ FRS) ilişkin algılarının demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışmaya ilişkin bulgular ve sonuçlar şu şekildedir:

Çalışmada, katılımcıların çoğunlukla genç ve orta yaş arasındaki kişilerden oluştuğu ve lisans eğitimi sonrasında da eğitimlerine devam etmiş eğitim seviyesi ve mesleki tecrübeleri yüksek kişiler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının değerlendirmesi ile KÜMİ FRS ölçeği toplam ve alt boyut puan ortalamaları incelenmiştir. Muhasebe meslek mensuplarının değerlendirmesiyle KÜMİ FRS ölçeği toplam puan ortalaması 3,42 olduğu tespit edilmiştir. Alt boyutlara yönelik puan ortalamaları ise, bilgi düzeyi boyutunda 2,45, düzenleme boyutunda 3,64 ve önem boyutunda 3,68 olduğu görülmüştür. Bu bulgular doğrultusunda, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarının iyi ve orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşın muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS bilgi düzeyi alt boyutunun ölçek genel ve diğer alt boyutlarına göre daha düşük

düzeyde olması meslek mensuplarının KÜMİ FRS'ye ilişkin olarak hala yeterli bilgiye sahip olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Çalışmada, KÜMİ FRS ölçeğinin geneli, bilgi düzeyi ve düzenleme puanları arasında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Buna karşın önem puanı arasında bir farklılık saptanmamıştır. Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının cinsiyetleri açısından farklılık gösterdiğini belirten H1 hipotezi kabul edilmiştir. Ayrıca ortalama puanlar incelendiğinde, kadın muhasebe meslek mensuplarının ortalamalarının erkeklerden yüksek olduğu görülmüştür. Bu bağlamda kadın meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarının erkeklerden daha fazla olduğu söylenebilir.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli ve düzenleme puanları arasında yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Buna karşın bilgi düzeyi ve önem puanları arasında bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının yaşları açısından farklılık gösterdiğini belirten H2 hipotezi kabul edilmiştir. Ayrıca ortalama puanlar incelendiğinde 36-45 yaş arasında olan muhasebe meslek mensuplarının ortalamalarını diğer yaş gruplarında yer alan meslek mensuplarından yüksek olduğu görülmüştür. Bu bağlamda 36-45 yaş arasında olan muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS algılarının diğer yaş gruplarında yer alan muhasebe meslek mensuplarına göre daha fazla olduğu söylenebilir.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli, düzenleme ve önem puanları arasında eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Buna karşın bilgi düzeyi puanı arasında bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının eğitim düzeyi açısından farklılık gösterdiğini belirten H3 hipotezi kabul edilmiştir. Ayrıca ortalama puanlar incelendiğinde lisansüstü eğitim düzeyinde olan muhasebe meslek mensuplarının ortalamalarını diğer eğitim düzeylerinde yer alan meslek mensuplarından yüksek olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, lisansüstü gibi daha üst düzeyde eğitime sahip olan muhasebe meslek

mensuplarının KÜMİ FRS ilgili algılarının daha fazla olmasında konuya daha hakim olmaları veya konuya ilişkin araştırmalar yürütebilme kabiliyetine sahip olmalarının etkili olabileceği söylenebilir.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli, bilgi düzeyi, düzenleme ve önem puanları arasında mesleki tecrübeye göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının mesleki tecrübeleri açısından farklılık gösterdiğini belirten H4 hipotezi red edilmiştir.

Çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS ölçeğinin geneli, düzenleme ve önem puanları arasında KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Buna karşın bilgi düzeyi puanı arasında bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuç doğrultusunda KÜMİ FRS algısının muhasebe meslek mensuplarının KÜMİ FRS uygulamaları hakkındaki bilgi seviyesi açısından farklılık gösterdiğini belirten H5 hipotezi kabul edilmiştir. Ayrıca ortalama puanlar incelendiğinde KÜMİ FRS uygulamaları hakkında bilgi seviyesi iyi olan muhasebe meslek mensuplarının ortalamalarının diğer bilgi düzeylerinde yer alan meslek mensuplarından yüksek olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, bilgi seviyesi yüksek olan meslek mensuplarının KÜMİ FRS ilgili algılarının daha fazla olduğu yorumu yapılabilir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, ülke ekonomisinde önemli bir paya sahip olan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin en sık karşılaştığı sıkıntıların başında piyasadaki olumsuz dalgalanmalardan çok çabuk etkilenmeleri ve finansal kaynak bulmada yaşadıkları sıkıntılar gelmektedir. Bu standardın uygulanması ile birlikte Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler finansal tablolarını hem gereceğe uygun bir şekilde hem de karşılaştırılabilir olarak sunma imkanı kazanacaktır. Standardın maliyet esasını benimsemiş olması düşük maliyetlerin oluşmasını sağlayacaktır. Bu da kullanıcılar için oldukça önemlidir. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri bu standartla buluşturmada bir köprü görevi üstlenen muhasebe meslek mensuplarının standarda

yönelik algılarının olumlu olduğu ancak henüz çok yeni bir standart olması sebebiyle standarda yönelik bilgilerinin istenilen boyutta olmadığı görülmektedir. Bu bakımdan öncelikle muhasebe meslek mensuplarını bilgilendirmeye yönelik toplantılar düzenlenmelidir. Bu standardın Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler tarafından benimsenmesi uygulanmaya başlaması ile birlikte, sadece yasal sorumlulukların yerine getirilmesi amacıyla muhasebeye olan ihtiyaç algısının değişeceği ve yerini bilgi odaklı muhasebe anlayışına bırakacağı düşünülmektedir.

KÜMİ FRS'ye ilişkin muhasebe meslek mensuplarının algı düzeylerinin incelendiği bu çalışma, örneklem büyüklüğü ve ifade çeşitliliği bakımından bazı sınırlamalar taşımaktadır. Bu nedenle çalışmanın sınırlamaları dikkate alınarak benzer çalışmaların daha fazla katılımcı ile farklı şehirlerde uygulanması KÜMİ FRS'nin uygulama alanı hakkında daha doğru değerlendirme yapılmasına imkan verebilir.

Etik Beyanı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazarlar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde BİİBFAD Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarlarına aittir. Bu çalışmaya ilişkin etik kurul izni Fırat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 10.02.2022 tarihli ve 03 toplantılı 9 sayılı Etik Kurul Onayı ile alınmıştır.

Yazar Katkıları:

Çıkar Beyanı: Yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.

Teşekkür: Gösterdikleri yoğun ilgi ve emeklerinde dolayı BİİBFAD Dergisi Editör Kurulu'na ve sağladıkları katkılarında dolayı hakemlere teşekkür ederiz.

Kaynakça

Ayar Can, H. & Fowzi, H. (2021). Küçük ve mikro işletmeler için finansal raporlama standardı (KÜMİ FRS) taslağı ile büyük ve orta boy işletmeler için finansal raporlama standardı (bobi frs)'nin karşılaştırılması. *Muhasebe ve Finans İncelemeleri Dergisi*, 4(2), 115-123.

- Bozkurt Yazar, B. (2021). Küçük ve mikro işletmeler için finansal raporlama standardı (KÜMİ FRS) taslağı ile ilgili muhasebe finans eğitimcilerine yönelik bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 35(3), 749-778.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. 16. Baskı, Ankara: Pegem Akademi.
- Çelik Baykoca, R. Z. & Sezgin, E. E. (2021). Hastane çalışanlarının işyerinde dışlanma algıları ile çalışan sessizliği arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, 7(3): 505-519.
- Demir, Ö. & Kaya, E. (2021). Muhasebe meslek mensuplarının adli muhasebeye ilişkin farkındalık düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Turizm, Ekonomi ve İşletme Bilimleri Dergisi (IJTEBS)*, 5(2): 113-128.
- Düşükcan, M., Sezgin E. E. & Kaya, E. (2019). Elazığ 112 acil sağlık hizmetleri istasyonlarında görev yapan sağlık çalışanlarında iş streslerinin işten ayrılma niyetine etkisi. *Journal of Academic Value Studies*, 5(3), 433-442.
- Ergi, Ş. & Güleç, Ö. F. (2019). Büyük ve orta boy işletmeler için finansal raporlama standardı (BOBİ FRS): muhasebe eğitimcileri ve uygulayıcılarına yönelik bir araştırma. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 377-399.
- George, D. & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*. 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Gücenme Gençoğlu, Ü. (2020). Küçük ve mikro işletmeler için finansal raporlama standardı taslağı'nın BOBİ FRS ve vergi uygulamalarımız ile karşılaştırılması ve genel değerlendirme. *Business and Economics Research Journal*, 11(1),187-199.
- Hayran, O. (2012). *Sağlık Bilimlerinde Araştırma ve İstatistik Yöntemler*. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Kadooğlu Aydın, G. (2020). Küçük ve mikro işletmelerde finansal raporlama standartlarının muhasebe meslek mensupları

tarafından değerlendirilmesi: Şanlıurfa ili örneği. *Fırat Üniversitesi. İİBF Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(2), 167-200.

Kaya, Y. & Utku, M. (2021). Stoklara ilişkin hükümlerin kümi frs kapsamında incelenmesi ve Türkiye'deki mevcut uygulama ve standartların karşılaştırılması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 91, 1-16.

KGK, (2019). *Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı Taslağı kamuoyu görüşüne açılmıştır*. Kamu Gözetimi Kurumu [Çevrimiçi kaynak]. kgk.gov.tr, [Erişim tarihi: 2 Şubat 2022].

Kılıç, S. (2016). Cronbachs alpha reliability coefficient. *Journal of Mood Disorders*, 6(1), 47-48.

Kurban, İ. C. (2021). *Kümi Frs İle Msugt/Vuk Uygulamaları Arasındaki Farklılıklar ve Bir Uygulama*. Işık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Öztürk, E., Gökçen, G. & Güleç, Ö. F. (2019). KÜMİ FRS seti taslağı, BOBİ FRS seti ve tam settms/TFRS'nin temel konular açısından karşılaştırılması. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(3), 413-430.

Tekin, H. (2017). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.

Examination of the Perception Levels of Accounting Professionals About FRS for SMEs: The Case of Elazig Province

Extended Abstract

Aim: The study aims to reveal whether professional accountants' perceptions regarding the Financial Reporting Standard for Small and Micro Enterprises (FRS for SMEs) differ according to demographic characteristics.

Method(s): The research population consists of accounting professionals operating in the province of Elazig. The sample consists of 168 randomly selected accounting professionals representing the universe. In this study, the quantitative research method has been used, and the data were obtained by using the survey method. Data related to the study were analyzed with the licensed SPSS-22.0

program. In this study, the main statistical analyses used are descriptive statistics, validity and reliability analysis, independent sample t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) tests.

Findings: In the study, it was concluded that the participants were mostly young and middle-aged, and they were people with high education levels and professional experience which continued their education after undergraduate education. In the study, the evaluation of professional accountants and the total and sub-dimension averages of the FRS for SMEs scale were examined. With the evaluation of professional accountants, it has been determined that the total score average of the FRS for SMEs scale is 3.42. The mean scores for the sub-dimensions were found to be 2.45 in the dimension of knowledge, 3.64 in the dimension of regulation and 3.68 in the dimension of importance. In the study, a statistically significant difference was found between the general, knowledge level and regulation scores of the FRS for SMEs scale, according to gender ($p<0.05$). In the study, a statistically significant difference was found between the general and regulation scores of the FRS for SMEs scale of the accounting professionals according to age ($p<0.05$). On the other hand, there was no difference between knowledge level and importance scores. In the study, a statistically significant difference was found between the general, regulation and importance scores of the FRS for SMEs scale of the accountants according to the education level ($p<0.05$). On the other hand, there was no difference between the knowledge level score. In the study, no statistically significant difference was found between the general, knowledge level regulation and importance scores of the FRS for SMEs scale, according to professional experience ($p>0.05$). In the study, a statistically significant difference was found between the general, regulation and importance scores of the FRS for SMEs scale of the accounting professionals according to the level of knowledge about FRS for SMEs applications ($p<0.05$). On the other hand, there was no difference between the knowledge level score.

Conclusion: If an evaluation is made according to the scale scores in the study, it has been concluded that the FRS for SMEs perceptions of the accounting professionals are at a good and moderate level. In the research, it has been determined that FRS for SMEs and its dimensions differ according to gender, age, education level and knowledge level about FRS for SMEs applications. On the other hand, it was concluded

that there is no difference between professional experience and FRS for SMEs and its dimensions.

Ek

Anket Soruları

Demografik Bilgiler

Cinsiyetiniz: Erkek () Kadın ()

Yaşınız: 25 altı () 26-35 () 36-45 () 46 ve üstü ()

Eğitim Düzeyi: Önlisans () Lisans () Lisansüstü ()

Mesleki Tecrübe: 0-5 () 6-10 () 11-15 () 16-20 () 21-25 () 26 ve üstü ()

KÜMİ FRS Uygulamaları Hakkındaki Bilgi Seviyesi: Hiç () Az () Orta () İyi () Çok İyi ()

KÜMİ FRS Algısına İlişkin İfadeler

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. KÜMİ FRS hakkında yeterli teorik bilgiye sahibim.					
2. KÜMİ FRS ile ilgili yapılan düzenlemeleri yeterince takip ediyorum.					
3. KÜMİ FRS, sürekli eğitimi zorunlu kılmaktadır.					
4. KÜMİ FRS hakkında yeterli pratik bilgiye sahibim.					
5. KÜMİ FRS ile ilgili kurumsal bir eğitime ihtiyacım var.					
6. KÜMİ FRS'yi uygulayabilmek için belirli bir düzeyde finans bilgisine ihtiyacım var.					
7. KÜMİ FRS' i le ilgili düzenlemeleri yeterli görüyorum.					
8. KÜMİ FRS' de yapılan açıklamalar, uygulamalar için yeterlidir.					
9. KÜMİ FRS için muhasebe yazılım programları yeterlidir.					
10. KÜMİ FRS' ye ilişkin basılı yayın ve materyallerin sayısı yeterlidir.					
11. KÜMİ FRS i le ilgili Kamu Gözetimi Kurumunun (KGK) çalışmaları yeterlidir.					
12. KÜMİ FRS' ye yönelik akademik çalışmalar yeterli düzeyde değildir.					
13. KÜMİ FRS ile ilgili TÜRMOB' un çalışmaları yeterlidir.					
14. Finansal tablolarda şeffaflığın sağlanabilmesi için KÜMİ FRS' ye ihtiyaç vardır.					
15. KÜMİ FRS, bağımsız denetimi kolaylaştırmaktadır.					
16. KÜMİ FRS işletmelerin kurumsallaşmasına katkı sağlayacaktır.					
17. Küçük Mikro İşletmeler için hazırlanan standartlar işletmelerin ihtiyaçları gözeticilerle hazırlanmıştır.					
18. Ülkemizde uygulanan Tekdüzen Muhasebe Sistemi ile KÜMİ FRS uyum içindedir.					
19. KÜMİ FRS' nin dili sade ve anlaşılabilir.					
20. KÜMİ FRS' de yer alan değerlendirme ölçülerinin kullanılması uygulanabilirliği güçleştirecektir.					
21. KÜMİ FRS' ye göre hazırlanan finansal tabloların kalite düzeyi daha yüksektir.					

Muhasebe Meslek Mensuplarının KÜMİ FRS'ye İlişkin Algı Düzeylerinin
İncelenmesi: Elazığ İli Örneği

22. Kültürel, ekonomik ve çevresel faktörlerden dolayı KÜMİ FRS'nin uygulanması mümkün değildir.					
23. KÜMİ FRS meslek mensuplarının sorumluluklarını artırmaktadır.					
24. KÜMİ FRS meslek mensuplarının iş yüklerini azaltmaktadır.					
25. KÜMİ FRS işletmelerde nitelikli eleman ihtiyacını artıracaktır.					
26. Mevcut Vergi Usul Kanunu (VUK) KÜMİ FRS'nin uygulanmasına engel teşkil etmemektedir.					
27. Mevcut Türk Ticaret Kanunu (TTK) KÜMİ FRS'nin uygulanmasını kolaylaştırmaktadır.					
28. KÜMİ FRS eğitimi lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir.					
29. KÜMİ FRS'nin sağlıklı uygulanabilmesi için yeni bir hesap planına ihtiyaç vardır.					
30. KÜMİ FRS, muhasebe mesleğinin önemini artırıcı bir etkiye sahiptir.					

